

PRESENTACIÓ DE LLIBRE

La Demarcació de Girona presenta “LUZ CENITAL”, la Tesi Doctoral de l'arquitecte ELÍAS TORRES

Girona, a 5 de maig de 2005.- La Vocalia de Projectió i Cultura de la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, en col·laboració amb la Cooperativa d'Arquitectes Jordi Capell, presenta el llibre “**LUZ CENITAL**” de l'arquitecte **Elías Torres** el proper **divendres 6 de maig a les vuit del vespre als Banys Àrabs de Girona** (c. Ferran el Catòlic, s/n). La presentació anirà a càrrec dels arquitectes **M. Dolors Nadal** i **Joaquim Español**.

“**LUZ CENITAL**” és una revisió i actualització de la tesi doctoral presentada el desembre de 1993 a l'Escola Tècnica Superior de l'Arquitectura de Barcelona (ETSAB) per l'arquitecte Elías Torres. El llibre, editat en espanyol i en anglès pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya en col·laboració amb el Ministeri d'Habitatge, el Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears i Arquitectes de Cadis, exposa un **exhaustiu anàlisi sobre la llum zenital**, les seves presències i els instruments que la fan possible.

“**LUZ CENITAL**” és un viatge que recorre, mitjançant comentaris i fotografies, manifestacions de la llum procedents de dalt en interiors d'arquitectura. Les imatges, sense ordre històric ni de lloc, es van incorporant i agrupant gairebé casualment per explicar un aspecte significatiu de l'arquitectura: el domini i el joc amb la llum. El llibre s'organitza en capítols que ordenen i agrupen les imatges amb els títols de “Llum zenital: autonomia de l'espai interior”; “La llum zenital: espai i forma”; “Nostàlgia del firmament”; “Les seves manifestacions corpòries”; “Posta en escena”; “L'instrumental quirúrgic de l'il·luminador zenital”; “Pels intersticis de l'estructura”; “La llum zenital conquista les grans superfícies”; “La ciutat i la llum zenital”; “Cel post, sol post”; “9 m², (+ 0 -), d'instruments per a llum zenital”.

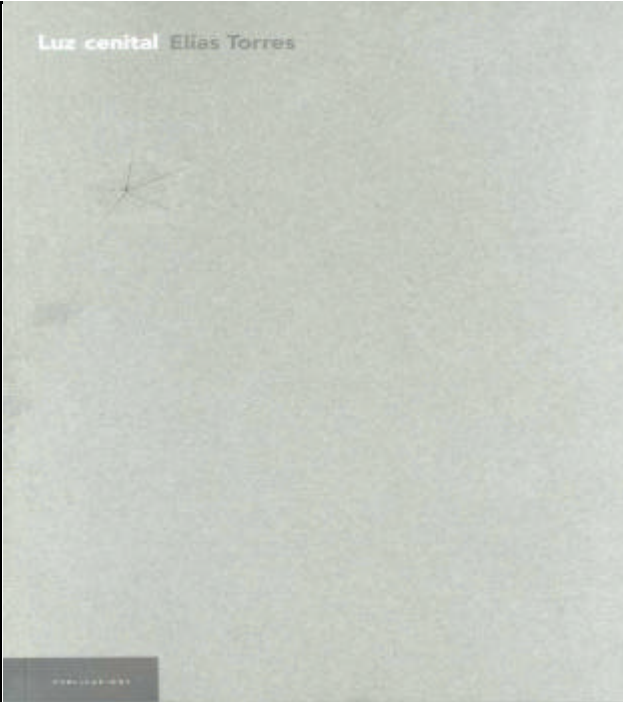
Segons assenyala Elías Torres en la introducció del llibre *“Aquest estudi no és un manual de llum zenital però sí vol suggerir i orientar camins per al projecte d'arquitectura que desitgi considerar la llum entrant des de dalt, com un element de composició. Pretén ser un document de referència per als qui s'aventurin en la recerca de noves maneres d'expressió, i als qui, potser, la llum ajudi. No està plantejat com una classificació d'espècie. Sorgeix per l'associació d'idees que, partint dels aspectes de l'espai interior més íntim, acaba al carrer obert de la ciutat”*.

“**LUZ CENITAL, Estudi per a tesi doctoral**” va ser dirigida, en el seu inici, pel catedràtic de Composició, Dr. Rafael Moneo Vallés i, posteriorment, pel catedràtic del Departament de Construccions Arquitectòniques I, Dr. Rafael Serra Florensa, tots dos de l'ETSAB. El tribunal estava integrat per Rafael Moneo, Manuel de Solá-Morales, José Ramón Sierra, Miguel Usandizaga i Enric Miralles.

[Clica aquí per descarregar-te la coberta del llibre](#)

[Clica aquí per descarregar-te llistat de Publicacions del CoAC](#)

FITXA TÈCNICA

	Autor Elías Torres Format 195 x 254 mm Pàgines 297 ISBN 84-96185-29-X (versió espanyola) 84-96185-43-5 (versió anglesa) Data publicació Febrer 2005 Preu Llibre 40 € (iva inclòs) Edita Col·legi d'Arquitectes de Catalunya Amb la col·laboració de Ministeri d'Habitatge Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears Arquitectes de Cadiz

BREU PERFIL ELÍAS TORRES

Neix a Eivissa l'any 1944. Comparteix estudi professional amb José Antonio Martínez Lapeña des de 1968, any en què finalitza els seus estudis a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB).

Ha desenvolupat una extensa i variada activitat docent. Professor de l'ETSAB des de 1969, ha estat també professor convidat a les universitats de Califòrnia (UCLA, 1977, 1981 i 1984), Harvard (1988, 1995 i 2002) i Nàpols (2001).

D'entre els nombrosos premis rebuts per la seva obra d'arquitectura i disseny, ha estat guardonat en cinc ocasions amb el Premi FAD: l'any 1986, pel Jardí de Vila Cecília de Barcelona; l'any 1988, per l'Hospital de Mòra d'Ebre; l'any 1992, pels habitatges de la Vila Olímpica de Barcelona; l'any 2000, per l'exposició "9m2 (+ ó -) d'instruments per llum zenital"; i l'any 2002, per les Escales de la Granja, Toledo. El fanal "Lampelunas" fou premiat amb un Delta d'Or l'any 1986. Recentement ha obtingut el Premi Especial de la 9. Mostra Internazionale di Architettura de la Biennale de Venècia, per l'Esplanada del Fòrum Barcelona 2004.

EXTRACTES DEL PRÒLEG

Elías Torres

(...) M'interessen tots els aspectes de l'arquitectura, però sempre he sentit una curiositat especial per veure els interiors, que sovint se m'han mostrat enigmàtics i sorprenents, a vegades distants del que sembla mostrar el seu voltant i, en molts casos, caracteritzats per la seva il·luminació natural. La porta d'un edifici sempre pot conduir al descobriment d'un espai inesperat.

(...) Els interiors que més m'han portat a comprendre el concepte d'espai arquitectònic, els que més m'han mostrat l'*ànima* de l'arquitectura són aquells que no s'han descrit en el seu exterior, aquells que no mostren en les seves façanes com s'il·luminen perquè la llum els arriba des de dalt, aquells que s'il·luminen amb llum zenital. Pot ser que aquesta valoració personal de l'espai interior es degui a la llum intensa de les nostres latituds i que l'accés a un interior ve acompanyat per una sensació reconfortant per als ulls.

(...) Com arquitecte, i en col·laboració amb José Antonio Martínez Lapeña, he tingut l'oportunitat, fins i tot d'una manera no sistemàtica ni premeditada, de projectar i incorporar en algunes de les nostres obres elements per a la il·luminació zenital. Algunes vegades ha estat l'única solució possible en el cas d'espais foscos d'edificis que havien de ser renovats i altres vegades s'ha fet amb el desig de buscar una qualitat espacial concreta. La major part de les vegades s'ha fet per intentar reproduir o evocar a la nostra manera espais il·luminats zenitalment o records de llum zenital coneguts, pels que sentíem —o encara sentim— admiració i sempre, aquells que manifesten un moment d'inspiració del seu autor.

(...) La llum zenital com a tema d'investigació va sorgir casualment i d'una manera que ara no crec poder precisar. Potser va coincidir amb algun comentari sobre la llum celestial i la llum zenital, mig en broma, mig seriós. No obstant això, la idea se'm va anar consolidant amb el coneixement d'exemples, amb la visita a espais desconeguts il·luminats zenitalment i amb la comprovació de la realitat d'altres la documentació gràfica coneguda dels quals prometia un interior enlluernador i emocionant.

(...) Per entendre i apreciar l'espai interior que penja de la llum zenital és imprescindible veure'l. Per això, l'exposició és visual, en tant que sigui possible, ja que es recolza en la lectura i comentari d'un material fotogràfic. Pretendre fotografiar la llum per captar l'instant lluminós d'un espai és intentar reflectir l'essència d'aquest espai, una tasca àrdua que requereix les qualitats d'un gran fotògraf.

Per a més informació:

Departament de Comunicació Demarcació de Girona CoAC: Vanessa Masip. ☎ 972 .41.28.96 – ✉: premsa.gir@coac.net
Sala de Premsa: http://www.e-coac.org/premsa/e-coac_noticies/